

Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2022 r.

19.10.2023 r.

3,4%

Odsetek beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie ludności

Liczba beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej wyniosła 1302,3 tys. osób i była o 113,4 tys. mniejsza niż w 2021 r. Zasięg korzystania z pomocy społecznej, czyli odsetek beneficjentów w ogólnej liczbie ludności zmniejszył się o 0,3 p. proc. i wyniósł 3,4%.

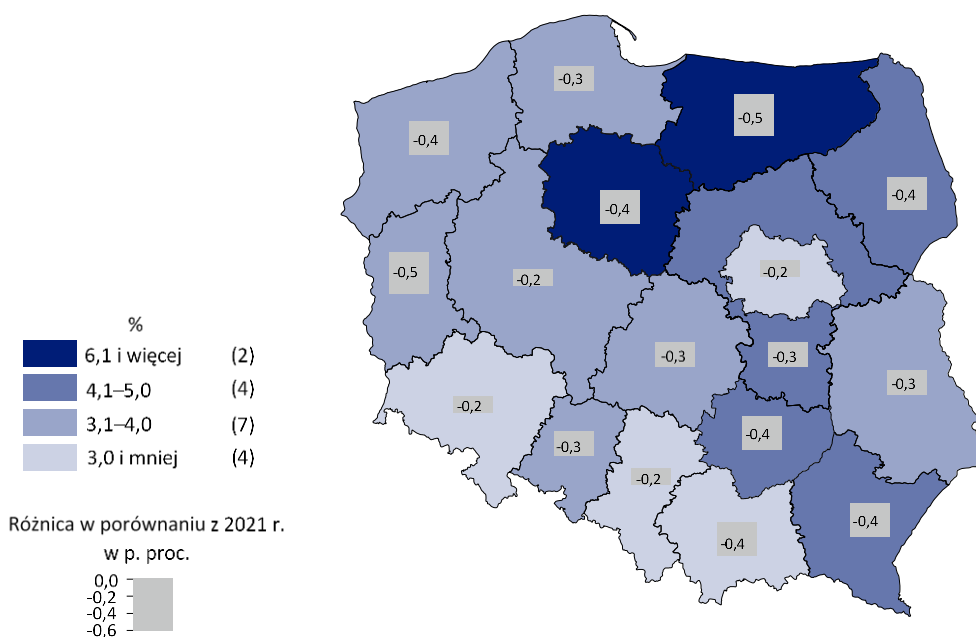
W 2022 r. odnotowano dalszy spadek liczby osób korzystających ze świadczeń z pomocy społecznej

Liczba beneficjentów w gospodarstwach domowych oraz osób bezdomnych o dochodach na osobę poniżej progu dochodowego¹ wyniosła 842,1 tys. co stanowiło 2,2% ogólnej liczby ludności.

W 2022 r. wśród ogółu beneficjentów pomocy społecznej mieszkańcy miast stanowili 52,4%, a ich liczba wyniosła 682,8 tys. osób. Na obszarach wiejskich udział beneficjentów w liczbie mieszkańców ogółem wyniósł 4,1%, a w miastach 3,0%. W stosunku do roku poprzedniego wskaźnik ten zmniejszył się o 0,3 p. proc. zarówno na wsi jak i w mieście.

Mieszkańcy miast stanowili 52,4% beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej

Mapa 1. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej według regionów w 2022 r.

Źródło: Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej MRIPS.

¹ W 2022 r. kwota tego kryterium dla osoby w rodzinie wynosiła 600 zł, a dla osoby samotnie gospodarującej 776 zł. Kwoty te obowiązują od 1 stycznia 2022 r. W opracowaniu używane są określenia „ubogie gospodarstwa domowe” na oznaczenie gospodarstw z dochodem niższym niż podane wyżej progi (osoby bezdomne nie tworzą gospodarstw domowych) oraz „ubodzy beneficjenci” – członkowie tych gospodarstw domowych i bezdomni z dochodami poniżej progu dochodowego. W związku ze zmianą kryteriów nie zastosowano porównań z 2021 r.

Największy udział beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców – 6,0% odnotowano w regionie warmińsko-mazurskim, a względnie wysoki wystąpił również w kujawsko-pomorskim (5,2%). Najmniejszy zasięg korzystania z pomocy społecznej odnotowano w regionie warszawskim stołecznym (1,9%). Niski (poniżej 3%) odsetek beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w ogólnej liczbie mieszkańców wystąpił ponadto w regionach: śląskim (2,4%), dolnośląskim (2,5%).

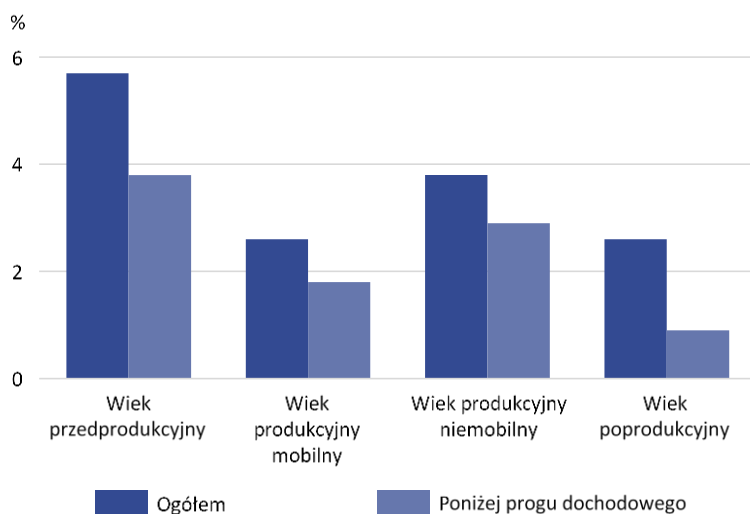
W porównaniu z poprzednim rokiem omawiany wskaźnik zmniejszył się we wszystkich regionach kraju. Największy spadek (o 0,5 p. proc.) odnotowano w regionach warmińsko-mazurskim i lubuskim, a najmniejszy (o 0,1 p. proc.) w regionie warszawskim stołecznym.

Wśród beneficjentów pomocy społecznej 395,1 tys. osób, czyli 30,3%, to osoby w wieku przedprodukcyjnym. Zasięg korzystania z pomocy społecznej w tej grupie wieku był stosunkowo wysoki – wyniósł 5,7%, a udział dzieci i młodzieży w wieku poniżej 18 roku życia z ubogich gospodarstw domowych w ogólnej liczbie dzieci i młodzieży w tej samej grupie wieku wyniósł 3,8%.

Z kolei odsetek osób w wieku poprodukcyjnym korzystających z pomocy społecznej w ogólnej liczbie osób w tym wieku wyniósł 2,6%, a ubogich beneficjentów w wieku poprodukcyjnym 0,9%.

Tu warto dodać, że w grupie beneficjentów w wieku emerytalnym, 67,7% to członkowie gospodarstw domowych o dochodach na osobę powyżej progu dochodowego. Są to osoby, które ze względu na stan zdrowia, a także sytuację rodzinną (75,2% gospodaruje samotnie) korzystają z usług opiekuńczych.

Wykres 1. Zasięg korzystania ze środowiskowej pomocy społecznej według ekonomicznych grup wieku w 2022 r.

Źródło: Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej MRiPS.

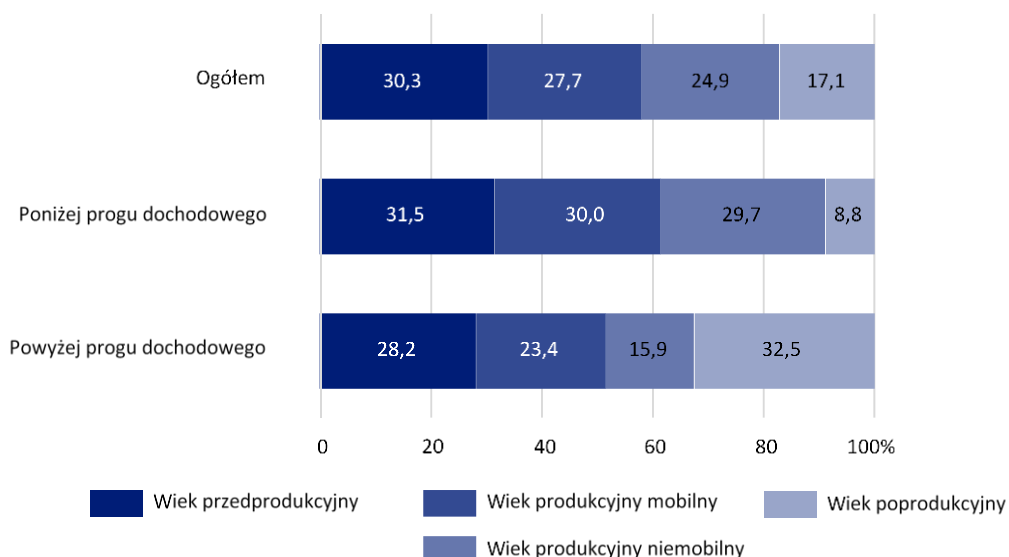
W strukturze zbiorowości beneficjentów według ekonomicznych grup wieku przeważały osoby w wieku przedprodukcyjnym (30,3%) oraz w wieku produkcyjnym mobilnym (27,7%). Udział osób w wieku poprodukcyjnym kształtował się na poziomie 17,1%, przy czym wśród beneficjentów ubogich wyniósł 8,8%, a w grupie beneficjentów o dochodzie na osobę przekraczającym próg dochodowy – 32,5%.

Największy udział beneficjentów w ogólnej liczbie ludności wystąpił w regionach północnych i wschodnich

Blisko 6% mieszkańców Polski w wieku poniżej 18 lat to członkowie rodzin korzystających z pomocy społecznej

Najmniejszy udział w zbiorowości beneficjentów pomocy społecznej miały osoby w wieku poprodukcyjnym

Wykres 2. Struktura beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej według ekonomicznych grup wieku w 2022 r.

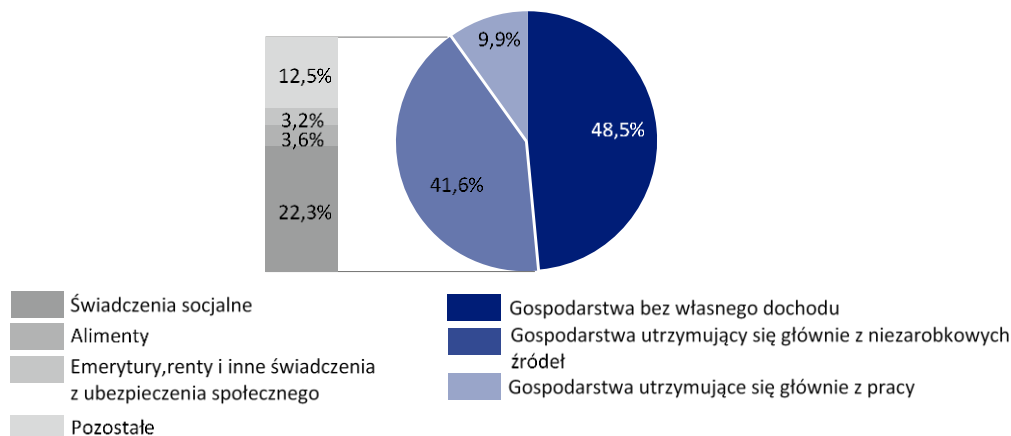

Źródło: Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej MRiPS.

Spośród 1275,3 tys. beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w gospodarstwach domowych², 412,9 tys. (32,4%), to osoby stanowiące jednoosobowe gospodarstwa domowe, a 862,3 tys. (67,6%) to członkowie gospodarstw wieloosobowych. W miastach odsetek beneficjentów gospodarujących samotnie wyniósł 40,9% i był niemal dwukrotnie większy niż na wsi (23,2%). Spośród beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej w gospodarstwach domowych 818,3 tys. (64,2%) to ubodzy beneficjenci.

64,2% beneficjentów to członkowie ubogich gospodarstw domowych

Wykres 3. Struktura ubogich gospodarstw domowych według głównego źródła dochodu w 2022 r.

Źródło: Zbiór Centralny Krajowego Systemu Monitoringu Pomocy Społecznej MRiPS.

Niski status materialny tej grupy osób wynika przede wszystkim z ich mniejszej aktywności zawodowej. W 2022 r. spośród 482,5 tys. osób w wieku produkcyjnym z ubogich gospodarstw domowych pracowało zaledwie 12,7%, poszukiwało pracy 42,2%, natomiast 45,1% stanowiły osoby biernie zawodowo. Zbiorowość biernych zawodowo w większości (65,0%) składała się z osób uczących się, niepełnosprawnych lub przewlekłe chorych.

Spośród 422,3 tys. ubogich gospodarstw domowych, blisko połowa – 48,5% nie miała własnych źródeł dochodu. Ze źródeł niezarobkowych, wśród których dominowały świadczenia socjalne, utrzymywało się 41,6% takich gospodarstw. Świadczenia

Blisko połowa ubogich gospodarstw domowych nie miała własnych źródeł dochodu, natomiast ponad 40% utrzymywało się ze źródeł niezarobkowych

²Tj. bez 27,0 tys. osób bezdomnych, którym ośrodki pomocy społecznej udzieliły świadczenia w 2022 r. Spośród tych beneficjentów 23,8 tys. to osoby bezdomne, których dochód nie przekraczał kryterium dochodowego.

z ubezpieczenia społecznego oraz emerytalno-rentowe stanowiły główne źródło dochodu dla 3,2% ubogich gospodarstw domowych, a praca była głównym źródłem dochodu jedynie dla 9,9% tych gospodarstw.

Z powodu problemów związanych ze złym stanem zdrowia lub niepełnosprawnością świadczenia z pomocy społecznej otrzymało aż 62,6% ubogich gospodarstw, a z powodu bezrobocia 47,4% takich gospodarstw. Pierwszy z wymienionych problemów dominował wśród gospodarstw jednoosobowych, wystąpił u 75,0% osób samotnie gospodarujących. Wśród gospodarstw wieloosobowych najczęściej (61,2%) otrzymało świadczenia z powodu bezrobocia. Istotną rolę odgrywały też problemy rodzinne, przede wszystkim bezradność w sprawach opiekuńczo-wychowawczych w rodzinach wielodzietnych i niepełnych, które wystąpiły w ponad połowie (52,4%) ubogich gospodarstw wieloosobowych.

Najwięcej ubogich gospodarstw otrzymało świadczenia z powodu problemów związanych ze złym stanem zdrowia lub niepełnosprawnością oraz bezrobocia

W przypadku cytowania danych Głównego Urzędu Statystycznego prosimy o zamieszczenie informacji: „Źródło danych GUS”, a w przypadku publikowania obliczeń dokonanych na danych opublikowanych przez GUS prosimy o zamieszczenie informacji: „Opracowanie własne na podstawie danych GUS”.

Opracowanie merytoryczne:
Urząd Statystyczny w Krakowie

Dyrektor Agnieszka Szlubowska
Tel: 12 420 40 50

Wydział Współpracy z Mediami

Tel: 22 608 38 04

e-mail: obslugaprasowa@stat.gov.pl

Rozpowszechnianie:
Rzecznik Prasowy Prezesa GUS

Karolina Banaszek
Tel: 695 255 011

- stat.gov.pl
- [@GUS_STAT](https://twitter.com/GUS_STAT)
- [@GlownyUrzadStatystyczny](https://www.facebook.com/GlownyUrzadStatystyczny)
- [gus_stat](https://www.instagram.com/gus_stat)
- [glownyurządstatystycznygus](https://www.youtube.com/glownyurządstatystycznygus)
- [glownyurządstatystyczny](https://www.linkedin.com/company/glownyurządstatystyczny)

Powiązane opracowania

[Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej w 2021 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych–Ochrona zdrowia–Opieka społeczna i świadczenia na rzecz rodziny – Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Beneficjenci środowiskowej pomocy społecznej](#)

[Gospodarstwa domowe beneficjentów środowiskowej pomocy społecznej](#)

[Środowiskowa pomoc społeczna](#)